

Provincie Flevoland

Concept Accountantsverslag 2024

... mei 2025

Rapportage aan Provinciale Staten

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Provinciale Staten van
Provincie Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

Groningen, ... mei 2025

Concept Accountantsverslag 2024

Geachte leden van Provinciale Staten,

In aansluiting op onze controle van de jaarrekening 2024 van de provincie Flevoland hebben wij het genoegen u hierbij de resultaten van onze controle te presenteren. Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met het controleplan die wij op 5 februari j.l. met u hebben besproken en op 5 maart 2025 definitief hebben uitgebracht.

Dit accountantsverslag bevat de onderwerpen waarvan wij het van belang vinden om met u te delen alsmede de onderwerpen waar wij vanuit wet- en regelgeving verplicht zijn om over te rapporteren. De resultaten uit onze controle zijn in een open en transparante dialoog besproken met de ambtelijke organisatie, het directieteam, de portefeuillehouder financiën en het college. In het vervolg van deze brief is het college van Gedeputeerde Staten en het directieteam gezamenlijk aangeduid als management, tenzij expliciet anders benoemd.

Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland. Wij spreken onze waardering uit voor de plezierige samenwerking met de medewerkers van provincie Flevoland.

Hoogachtend,
EY Accountants B.V.

L.M. de Vries MSc EMA RA
Externe Accountant

Kenmerk

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Managementsamenvatting

Wij hebben onze controle nagenoeg afgerond. Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met hetgeen is uiteengezet in het controleplan d.d. 5 maart 2025.

De controle over 2024 is niet volgens planning verlopen. Wij hebben Provinciale Staten via het Presidium hierover per brief geïnformeerd op 22 april jongstleden. Als gevolg van de SAP implementatie in 2024 heeft de ambtelijke organisatie meer voorbereidingstijd nodig gehad voor de jaarrekeningcontrole 2024 die in het jaarrekeningtraject niet volledig kon worden ingelopen. Dit heeft ook effect gehad op de planning van onze controle.

Openstaande items:

- Verkrijgen van de getekende bevestigingsbrief management.
- Afronding openstaande punten in samenwerking met de ambtelijke organisatie (openstaande vragen/nog te verkrijgen documentatie)
- Afronding interne review

Op de volgende pagina hebben wij een tabel opgenomen met daarin de belangrijkste onderwerpen van onze controle die wij met u willen delen.

Uitkomsten controle

- ▶ Oordeel volgt in definitieve versie accountantsverslag
- ▶ Wij concluderen dat het jaarverslag in alle materiële aspecten is opgesteld in overeenstemming met het BBV en geen materiële inconsistenties bevat met de jaarrekening.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Managementsamenvatting in één pagina

Belangrijkste aandachtspunten in onze controle	Onze belangrijkste observaties
Analyse van het resultaat 2024	Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 10,6 miljoen voordelig na mutaties in de reserves. De afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn toereikend toegelicht in de jaarrekening.
Rechtmatigheidsverantwoording van het college van Gedeputeerde Staten.	Wij concluderen dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft. De geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten blijven onder de door Provinciale Staten vastgestelde verantwoordingsgrens en zien primair toe op de begrotingsrechtmatigheid en naleving van de Europese aanbestedingsregels. De provincie heeft geconstateerd dat van de totale aanbestedingsplichtige inkopen van € 95,8 miljoen (inclusief btw) voor een bedrag van € 0,55 miljoen de Europese aanbestedingsregels niet zijn nageleefd.
Datamigratie en implementatie applicatie SAP	De SaaS-applicatie SAP is mid januari 2024 operationeel in gebruik genomen. De conversie naar SAP heeft juist en volledig plaatsgevonden. De relevante financiële data zijn juist en volledig gemigreerd naar SAP. De gevolgen van de SAP implementatie hebben effect gehad op de planning van het jaarrekeningtraject en onze controle.
Geen oneigenlijke beïnvloeding van het jaarrekeningresultaat door het college van Gedeputeerde Staten geconstateerd	Wij hebben geen bijzonderheden geconstateerd die duiden op het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het college van Gedeputeerde Staten met als doel het jaarrekeningresultaat oneigenlijk te beïnvloeden.
Waardering van verstrekte leningen aan stichting De-on (EEF).	Wij kunnen ons vinden in de door het college gemaakte inschatting van de waardering van de verstrekte leningen aan Stichting DE-on (EEF) (voorziening van € 3,0 miljoen).
Waardering Flevokust Haven	Wij concluderen dat Flevokust Haven ultimo 2024 juist is gewaardeerd.
Juiste en volledige toerekening van de subsidielasten aan het boekjaar	De subsidielasten en -verplichtingen zijn in de definitieve jaarrekening 2024 juist en volledig verantwoord.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Managementsamenvatting

Belangrijkste aandachtspunten in onze controle	Onze belangrijkste observaties	Schattings-onzekerheid	Pagina referentie
Analyse van het resultaat 2024	Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 10,6 miljoen voordelig na mutaties in de reserves. De afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn toereikend toegelicht in de jaarrekening.	N.v.t.	Pagina 8
Rechtmatigheidsverantwoording van het college van Gedeputeerde Staten	Het college legt middels de rechtmatigheidsverantwoording over het jaar 2024 verantwoording af over de rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties. Het college concludeert dat het totaal aan rechtmatigheidsfouten kleiner is dan de door PS vastgestelde verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves (€ 9,2 miljoen) en zijn daarom niet nader separaat toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording. Wel zijn de geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten - in overeenstemming met de door Provinciale Staten vastgestelde financiële verordening - nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering van de jaarstukken. De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening en maakt daarmee onderdeel uit van ons oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening als geheel. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze verantwoording en daarbij behorende toelichtingen gecontroleerd. Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden concluderen wij dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft. Met betrekking tot aanbestedingsrechtmatigheid heeft de provincie geconstateerd dat van de totale aanbestedingsplichtige inkopen van € 95,8 miljoen (inclusief btw) voor een bedrag van € 0,55 miljoen de Europese aanbestedingsregels niet zijn nageleefd (ca. 0,2% van de totale lasten). De geconstateerde fouten zijn adequaat toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering van de jaarstukken. Ditzelfde geldt voor de begrotingsonrechtmatigheden. Daarnaast heeft de provincie adequaat toegelicht welke acties zijn en worden ondernomen om de financiële rechtmatigheidsfouten in de toekomst te verlagen.	N.v.t.	Pagina 9

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Managementsamenvatting

Belangrijkste aandachtspunten in onze controle	Onze belangrijkste observaties	Schattings-onzekerheid	Pagina referentie
Geen oneigenlijke beïnvloeding van het jaarrekeningresultaat door het college van Gedeputeerde Staten geconstateerd	Wij hebben geen bijzonderheden geconstateerd die duiden op het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het college van Gedeputeerde Staten met als doel het jaarrekeningresultaat oneigenlijk te beïnvloeden.	N.v.t.	Pagina 11
Datamigratie en implementatie applicatie SAP	De SaaS-applicatie SAP is medio januari 2024 operationeel in gebruik genomen. De conversie naar SAP heeft juist en volledig plaatsgevonden. De relevante financiële data zijn juist en volledig gemigreerd naar SAP. Als gevolg van de SAP implementatie in 2024 heeft de ambtelijke organisatie meer voorbereidingstijd nodig gehad voor de jaarrekeningcontrole 2024. Dit heeft ook effect gehad op de planning en doorlooptijd van onze controle.	N.v.t.	Pagina 12
Verantwoording van de bezoldiging van de topfunctionarissen in de WNT-verantwoording	Wij hebben vastgesteld dat de WNT over 2024 is nageleefd en dat de WNT-verantwoording in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.	N.v.t.	Pagina 13
Verantwoording van specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage	Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.	N.v.t.	Pagina 14

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Managementsamenvatting

Belangrijkste aandachtspunten in onze controle	Onze belangrijkste observaties	Schattings-onzekerheid	Pagina referentie
Waardering van de verstrekte leningen aan Stichting DE-on (EEF)	Wij kunnen ons vinden in de door het college gemaakte inschatting van de waardering van de verstrekte leningen aan Stichting DE-on (EEF) (voorziening van € 3,0 miljoen). Wij hebben vastgesteld dat de onzekerheden die samenhangen met een verstrekte lening aan een project met tegenvallende opbrengsten, adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening.	Laag	Pagina 16
Waardering Flevokust Haven	De marktwaarde van Flevokust Haven is ultimo 2024 herijkt op basis van een externe taxatie. Voor het verschil tussen de vervaardigingsprijs en de ingeschatte marktwaarde is een voorziening van € 5,0 miljoen (2023: € 5,3 miljoen) opgenomen. Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden en bevindingen concluderen wij dat Flevokust Haven ultimo 2024 juist is gewaardeerd.	Laag	Pagina 17
Juiste en volledige toerekening van de subsidielasten aan het boekjaar	Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden en bevindingen concluderen wij dat de subsidielasten en -verplichtingen in de definitieve jaarrekening 2024 juist en volledig zijn verantwoord.	n.v.t.	Pagina 18
Speerpunten van Provinciale Staten	Provinciale Staten heeft ons aandachtspunten meegegeven in het kader van onze controle. Aan deze specifieke onderwerpen hebben wij in onze controle en rapportering conform afspraak met Provinciale Staten meer aandacht aan besteed dan noodzakelijk zou zijn voor onze reguliere jaarrekeningcontrole.	n.v.t.	Pagina 20

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Onze kernpunten uit de controle

Wij hanteren een top-down en risk-based controleaanpak. Hierbij richten we relatief meer aandacht op onderdelen met een hoger risico of met een grotere impact op de jaarrekening. In lijn met ons controleplan hebben we de belangrijkste aandachtspunten geïdentificeerd als kernpunten van de controle.

Concept

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Analyse van het resultaat 2024

Gerealiseerd resultaat 2024

Het gerealiseerd resultaat (resultaat na mutaties in de reserves) over het jaar 2024 bedraagt € 10,6 miljoen voordelig (2023: € 13,1 miljoen voordelig) ten opzichte van een begroot resultaat van € nihil.

Het resultaat over 2024 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven:

Bedrag (in €1.000)	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Afwijking
Totale lasten	€ 261.482	€ 227.404	(€ 34.078)
Totale baten	(€ 274.261)	(€ 272.372)	€ 1.890
Saldo van baten en lasten	(€ 12.780)	(€ 44.967)	(€32.188)
Mutaties in reserves	(€ 12.780)	€ 34.376	€21.596
Gerealiseerd resultaat	€ 0	(€ 10.592)	(€ 10.592)

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2024 is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de afwijkingen die tot het rekeningresultaat van €10,6 miljoen voordelig leiden. In de tabel rechts hebben wij een overzicht opgenomen van de programmaonderdelen die het resultaat met name bepalen. Voor de inhoudelijke analyse van de afwijkingen ten opzichte van de begroting verwijzen wij naar de jaarrekening 2024.

Begrotingsbeheer

Er is sprake van afwijkingen van de lasten ten opzichte van de gewijzigde begroting (ca. 4% na mutaties in de reserves). Op basis van onze controle en de verschillenanalyse zoals opgenomen in de jaarstukken constateren wij dat deze verschillen grotendeels worden veroorzaakt door programmaonderdelen 8.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (€ 4,9 miljoen) en 8.2 Bedrijfsvoering (€2,1 miljoen). In lijn met voorgaand jaar adviseren wij het college aandacht te blijven hebben voor de volledigheid en tijdigheid van vereiste begrotingswijzigingen gedurende het jaar.

Afwijking in baten en lasten per programmaonderdeel ten opzichte van begroting (bedragen in miljoen)	Voordelig	Nadelig
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	€ 4,9	-
Bedrijfsvoering	€ 2,1	-
Overhead en vennootschapsbelasting	-	€ 1,5
Natuur	€ 0,9	-
Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en landschap	€ 0,9	-
Landbouw & Visserij	€ 0,8	-
Recreatie, toerisme en sport	€ 0,6	-
Overig < € 0,5	€2,2	€ 0,3
Totaal	€12,4	€ 1,8
Gerealiseerd resultaat (na mutaties reserves)	€ 10,6	-

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording

Kernpunt

Het college van Gedeputeerde Staten legt in de jaarrekening middels een rechtmatigheidsverantwoording verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties. De verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording is door PS gesteld op 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). Op basis van de jaarrekening 2024 bedraagt deze verantwoordingsgrens € 9,2 miljoen (2023: 8,7 miljoen).

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening en maakt daarmee onderdeel uit van ons getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening als geheel.

Totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording

Aan de rechtmatigheidsverantwoording van het college van Gedeputeerde Staten ligt een stelsel aan (interne) controlewerkzaamheden ten grondslag.

De verbijzonderde interne controle functie heeft hiertoe een controleplan opgesteld. Het startpunt hiervoor is het afpellen van de stromen inzake de baten, lasten en balansmutaties en de rechtmatigheidsaspecten hierin. Op basis van een risicoanalyse per stroom zijn vervolgens de aard en diepgang van de werkzaamheden ter controle van de rechtmatigheid bepaald. De belangrijkste stromen waarop vervolgens detailwerkzaamheden zijn uitgevoerd betreffen de controle op de rechtmatigheid van inkopen en aanbestedingen, verstrekte subsidies, personele lasten, begrotingsrechtmatigheid, kredieten en mutaties in de reserves en voorzieningen. Deze werkwijze is vergelijkbaar met onze controleaanpak.

Onze aanpak

Aangezien de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening, maakt deze onderdeel uit van ons getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening als geheel. Wij hebben controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de juistheid en volledigheid van de rechtmatigheidsverantwoording en de daaraan ten grondslag liggende rechtmatigheidsaspecten van de baten, lasten en balansmutaties in het jaar 2024.

Wij hebben hiertoe onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- ▶ Inwinnen van inlichtingen bij de verantwoordelijk medewerkers van de inkoopafdeling en verbijzonderde interne controle (VIC).
- ▶ Kennisgenomen van de uitkomsten van de door de verbijzonderde interne controle uitgevoerde werkzaamheden ten behoeve van de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording.
- ▶ Kennisgenomen van de door de provincie Flevoland vastgestelde financiële verordening, controleverordening en normenkader in relatie tot de rechtmatigheidsverantwoording.
- ▶ Controle van de rechtmatigheidsverantwoording door de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties over 2024 alsmede de begrotingsrechtmatigheid te controleren op basis van de door de provincie Flevoland uitgevoerde interne controles.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording

Belangrijkste observaties

Met betrekking tot de rechtmatigheid heeft de provincie de volgende bevindingen geconstateerd:

- ▶ Van de totale aanbestedingsplichtige inkopen van € 95,8 miljoen (inclusief btw) zijn voor een bedrag van € 0,55 miljoen de Europese aanbestedingsregels niet nageleefd. De geconstateerde fouten zijn adequaat toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. Daarnaast heeft de provincie adequaat toegelicht welke acties zijn en worden ondernomen om de financiële rechtmatigheidsfouten in de toekomst te verlagen.
- ▶ Daarnaast is sprake van begrotingsoverschrijdingen ad € 7,6 miljoen op de volgende programmaonderdelen:
 - ▶ 8.3 Overhead en vennootschapsbelasting: € 1,1 miljoen
 - ▶ 9.1 Reserves (Stortingen): € 1,3 miljoen
 - ▶ 9.1 Reserves (Onttrekkingen): € 5,2 miljoen
- ▶ Deze overschrijdingen passen binnen vooraf vastgesteld beleid door PS en worden daarmee door de provincie als acceptabel geduid.
- ▶ Omdat het totaalbedrag van de geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten (inclusief begrotingsonrechtmatigheden) onder de verantwoordingsgrens zoals vastgesteld door Provinciale Staten voor de rechtmatigheidsverantwoording (zijnde 3% van de totale lasten, ofwel € 9,2 miljoen) blijft, zijn de geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten niet toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Wel heeft de provincie de geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten - in overeenstemming met de door Provinciale Staten vastgestelde financiële verordening - adequaat toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering van het jaarverslag. Dit betekent dat bevindingen boven de rapportagegrens van € 125.000 zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.
- ▶ Wij hebben op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden geen aanvullende financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

Conclusie

Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden concluderen wij dat de in de jaarrekening 2024 opgenomen rechtmatigheidsverantwoording getrouw is verantwoord.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Geen oneigenlijke beïnvloeding van het jaarrekeningresultaat door het college van Gedeputeerde Staten of de directie geconstateerd

Kernpunt

In onze controle houden wij rekening met het risico dat het college van Gedeputeerde Staten of de directie interne beheersmaatregelen kan doorbreken en andere ongeoorloofde vormen van beïnvloeding van het proces van financiële verslaggeving kan uitoefenen. Er is sprake van onderbesteding op alle programma's. Dit verhoogt het risico op het doorschuiven van de voor het boekjaar door Provinciale Staten beschikbaar gestelde, maar door het college of directie niet bestede budgetten naar het volgend boekjaar. In onze controleaanpak houden wij er rekening mee dat dit frauderisico in de eerste plaats tot uitdrukking komt in de juistheid van de overlopende passiva.

Onze aanpak

Wij hebben onder andere de volgende controlewerkzaamheden verricht, specifiek gericht op dit frauderisico:

- ▶ Inwinnen van inlichtingen bij het directieteam, medewerkers van het expertiseteam financiën en medewerkers van de (verbijzonderde) interne controle met betrekking tot de opgenomen overlopende passiva.
- ▶ Evalueren van opzet en bestaan van het financieel afsluitproces en het subsidieproces, inclusief de hierin begrepen interne beheersmaatregelen rondom handmatige (memoriaal) boekingen in de financiële administratie.
- ▶ Wij hebben de juistheid van de overlopende passiva met verhoogde diepgang getoetst middels een uitgebreide deelwaarneming aan de hand van de onderliggende documentatie (facturen, contracten, bankafschriften, etc.) en hierbij specifiek gelet op de toerekening aan het juiste verslagjaar.

- ▶ Wij hebben data-analyse toegepast om (handmatige) boekingen in de financiële administratie met een verhoogd risico te signaleren op basis van vooraf vastgestelde risicocriteria. De geselecteerde (handmatige) boekingen hebben wij vervolgens in detail gecontroleerd aan de hand van de onderliggende documentatie.

Belangrijkste observaties

- ▶ In overeenstemming met voorgaande jaren constateren wij dat het aantal door de ambtelijke organisatie gemaakte handmatige boekingen in de jaarafsluiting relatief hoog is in vergelijking met andere maanden. Dit is onder andere het gevolg van de implementatie van SAP en de interne systematiek van provincie Flevoland, waarbij mutaties in de reserves en voorzieningen enkel in het kader van de jaarafsluiting worden geboekt.
- ▶ Wij hebben geen indicaties verkregen voor bijzondere of ongebruikelijke boekingen of oneigenlijke beïnvloeding van het jaarrekeningresultaat door het college van Gedeputeerde Staten of de directie.

Conclusie

Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd die duiden op het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het college van Gedeputeerde Staten of de directie met als doel het jaarrekeningresultaat oneigenlijk te beïnvloeden of niet bestede budgetten door te schuiven naar volgend jaar.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Implementatie en datamigratie SAP

Kernpunt

De provincie Flevoland is begin 2024 overgaan naar de applicatie SAP voor onder meer de financiële administratie. De applicatie SAP is vanaf 1 januari 2024 in gebruik genomen voor de financiële administratie. Als onderdeel van de ingebruikname van SAP heeft een datamigratie plaatsgevonden, waarbij de data vanuit Unit4 is overgezet naar SAP.

Onze aanpak

Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen dat de migratie juist en volledig heeft plaatsgevonden:

- ▶ Wij hebben werkzaamheden verricht om de juistheid en volledigheid van de migratie van debiteuren-, crediteurendata (stamgegevens en openstaande posten) en activamodule vast te stellen. Wij hebben geen afwijkingen geconstateerd met betrekking tot de datamigratie van Unit4 naar SAP.
- ▶ Aansluiting van de beginbalans in SAP met de definitieve jaarrekening met de eindbalans van het voorgaand gecontroleerde boekjaar

Belangrijkste observaties

- ▶ De voorbereiding van de jaarrekeningcontrole door de ambtelijke organisatie heeft een langere doorlooptijd gehad als gevolg van de SAP-implementatie. Wij hebben u hierover met onze brief van 22 april 2025 nader geïnformeerd.
- ▶ Tijdens de jaarrekeningcontrole zijn relatief veel correcties geboekt door de provincie doordat de jaarafsluiting bij start van onze controle nog niet volledig was afgerond.

Belangrijkste observaties (vervolg)

- ▶ Voor de budgetbeheersing wordt gebruik gemaakt van een door de provincie zelf gemaakte budgetrapportage in Excel die in de zomer van 2024 in gebruik is genomen. De provincie werkt op dit moment aan het integreren van de budgetrapportage in een BI-tool om de foutgevoeligheid van de huidige rapportage te reduceren.
- ▶ Samenhangende met de implementatie van SAP zijn voorstellen tot begrotingswijzigingen handmatig - in plaats van via het financiële systeem - tot stand gekomen. In twee gevallen heeft dit geleid tot inconsistenties van de nota bij een begrotingswijziging en de gerelateerde bijlage/daadwerkelijke voorstel begrotingswijziging. Dit is onwenselijk gezien beide documenten ineens worden besproken en vastgesteld door Provinciale Staten. Dit heeft geen impact gehad op de begrotingsrechtmatigheid op programmaonderdeel niveau.
- ▶ Wij zien dat de expertise met betrekking tot het genereren van rapportages en het omgaan met functionaliteiten binnen SAP geconcentreerd is bij een beperkt aantal medewerkers. Dit creëert een risico van afhankelijkheid van deze personen, hetgeen de continuïteit en effectiviteit van de processen kan beïnvloeden. Wij hebben begrepen dat het management dit risico onderkend en dat de provincie op dit moment werksessies organiseert om kennis breder beschikbaar te maken binnen de organisatie.
- ▶ Zie verder voor onze observaties onze boardletter uitgebracht op 18 december 2024.

Conclusie

De conversie naar SAP heeft juist en volledig plaatsgevonden.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Verantwoording van de bezoldiging van de topfunctionarissen in de WNT-verantwoording

Kernpunt

Op basis van de Wet Normering Topinkomens (WNT) is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd. Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt daarnaast een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor de bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de bezoldigingsmaxima van topfunctionarissen overschrijden.

Gegeven de complexiteit van deze wetgeving in combinatie met de (wettelijk bepaalde) lage controletolerantie voor de accountant bestaat een verhoogd risico dat de WNT over 2024 niet is nageleefd en/of de toelichting op de WNT niet voldoet aan de gestelde vereisten.

Onze aanpak

Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen dat de WNT over 2024 is nageleefd en dat de toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen:

- ▶ Inwinnen van inlichtingen bij de verantwoordelijk medewerkers inzake de totstandkoming van de WNT-verantwoording.
- ▶ Aansluiten van de WNT-verantwoording in de jaarrekening met onderliggende bescheiden uit de salarisadministratie en financiële administratie.
- ▶ Vaststellen of de bedragen in de WNT-verantwoording tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de WNT.
- ▶ Analyse van de volledigheid van functionarissen die verantwoord dienen te worden in het kader van de WNT.
- ▶ Analyse volledigheid van de in de verantwoording opgenomen looncomponenten en vergoedingen, zowel vanuit de salaris- als de financiële administratie.

Belangrijkste observaties:

In overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving kwalificeren de secretaris en de griffier van de provincie als leidinggevende topfunctionaris. De bezoldiging van zowel de secretaris als de griffier blijft binnen het voor de provincie algemeen geldende bezoldigingsmaximum.

Anticumulatiebepaling

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of geen sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen. Evenals vorig jaar hebben wij in onze controleverklaring deze aangelegenheid benadrukt middels een paragraaf ter benadrukking van overige aangelegenheden.

Conclusie

Wij hebben vastgesteld dat provincie Flevoland over 2024 de WNT heeft nageleefd en dat de WNT-verantwoording in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Verantwoording van specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage

Kernpunt

De provincie Flevoland dient middels de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 verantwoording af te leggen over 45 specifieke uitkeringen (2023: 36). Iedere specifieke uitkering heeft eigen kenmerken en specifieke voorwaarden en vereisten. Als gevolg hiervan hebben wij een verhoogd risico ten aanzien van de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de verantwoorde bestedingen in de SiSa-bijlage onderkend.

Onze aanpak

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- ▶ € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- ▶ 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- ▶ € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Wij hebben per specifieke uitkering onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen dat de financiële verantwoording in de SiSa-bijlage juist, volledig en rechtmatig is:

- ▶ inwinnen van inlichtingen bij verantwoordelijk medewerkers van de financiële en specifieke afdelingen;
- ▶ kennisnemen van de specifieke regeling, projectplannen en beschikkingen;

- ▶ vaststellen of de verantwoorde bestedingen in de SiSa-bijlage aansluiten met de financiële administratie;
- ▶ detailcontrole van de verantwoorde bestedingen op basis van onderliggende documentatie en de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Belangrijkste observaties:

- ▶ De provincie Flevoland heeft per specifieke uitkering een dossier gevormd, waarin de te verantwoorden bedragen en indicatoren zijn opgenomen.
- ▶ Wij constateren dat er ten opzichte van voorgaand jaar stappen zijn gezet in de wijze waarop de dossiers zijn ingericht en dat deze nader in overeenstemming zijn gebracht met de vereisten op basis van de ministeriële regelingen, waarbij ook de volledigheid van de risicoanalyse geborgd is. Tevens constateren wij dat de uniformiteit tussen de verschillende dossiers is vergroot.
- ▶ Wij constateren dat de dossiers nu nog enkel per jaareinde in het kader van de jaarstukken worden opgesteld. Wij adviseren de dossiers gedurende het jaar bij te werken. Dit helpt ook om beter inzicht in de tussentijdse realisatie van de ontvangen specifieke uitkeringen te verkrijgen. Op basis hiervan kunnen dan ook - indien noodzakelijk - tussentijds begrotingswijzigingen doorgevoerd worden. Daarnaast voorkomt dit aanvullende vragen in het kader van de accountantscontrole.
- ▶ De voorbereiding van de diverse regelingen, SiSa-bijlage en beantwoording van inhoudelijke vragen vanuit onze controle is thans belegd bij zes businesscontrollers. Bij andere provincies zien wij dat de interne beheersing rondom de totstandkoming van de SiSa-bijlage meer geconcentreerd is, om te borgen dat betreffende functionarissen voldoende kennis en ervaring hebben om deze taken efficiënt en effectief uit te voeren. Wij geven de provincie dit ook in overweging.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Verantwoording van specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage

Belangrijkste observaties (vervolg):

- ▶ Wij constateren dat er bij 15 regelingen sprake is van een nul-verantwoording, dat wil zeggen dat er geen bestedingen in 2024 ten laste van desbetreffende SiSa-regelingen hebben plaatsgevonden. Nul-verantwoording vindt gewoonlijk plaats op nieuwe regelingen die eind 2024 door de ministeries zijn beschikt waardoor in 2024 geen activiteiten meer kunnen worden uitgevoerd in het kader van de regeling. Bij 7 regelingen is sprake van een nieuwe regeling. Op 8 bestaande regelingen is tevens geen sprake van besteding. In voorkomende gevallen zien wij dat een subsidie wordt aangevraagd en ontvangen maar dat uitvoering niet plaatsvindt. Wij adviseren de provincie dan ook vooraf kritisch te toetsen of een specifieke uitkering daadwerkelijk van nut is voor de provincie en daadwerkelijk zal worden ingezet.
- ▶ Wij constateren verder dat de financiële omvang van de specifieke uitkeringen wisselt per regeling. Bij een geringe omvang van een specifieke uitkering kan worden overwogen vanuit een lasten/baten-analyse of een regeling daadwerkelijk van nut is voor de provincie. Wij adviseren de provincie hier aandacht aan te schenken.

Conclusie

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkering geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporterings-tolerantie overschrijden. De SiSa-bijlage dient door uw provincie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In de bijlage van dit verslag zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. De provincie kan deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Waardering van de verstrekte leningen aan Stichting DE-on (EEF)

Kernpunt

Provincie Flevoland heeft ultimo 2024 voor € 10,1 miljoen (2023: € 8,5 miljoen) aan langlopende leningen verstrekt aan stichting DE-on (EEF), die hiermee duurzame energieprojecten financiert. Dit betreffen relatief risicovolle leningen, die niet door marktpartijen worden verstrekt.

Het college van Gedeputeerde Staten heeft beoordeeld of de marktwaarde van de verstrekte leningen ultimo 2024 lager is dan de nominale waarde van de leningen. Op basis hiervan heeft het college ultimo 2024 een voorziening gevormd van € 3,1 miljoen (2023: € 2,8 miljoen).

Onze aanpak

Wij hebben de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd om de juiste waardering van de verstrekte leningen aan Stichting DE-on vast te stellen:

- ▶ Inwinnen van inlichtingen bij verantwoordelijk medewerkers, waaronder financieel medewerkers van de provincie alsmede de directie van Stichting DE-on. Hierbij hebben wij ook specifieke, meer risicovolle door Stichting DE-on verstrekte leningen besproken.
- ▶ Beoordeling van de leningsovereenkomsten.
- ▶ Beoordeling van de behaalde financiële resultaten door Stichting DE-on.
- ▶ Beoordeling van de financiële prognoses, toekomstige kasstroomprognoses alsmede de leningenportefeuille van Stichting DE-on.

Belangrijkste observaties

- ▶ Het college heeft de financiële resultaten, leningenportefeuille en begroting 2024 e.v. van Stichting DE-on geanalyseerd. Op basis hiervan heeft het college een inschatting gemaakt van de marktwaarde van de door provincie Flevoland verstrekte leningen. Het college schat in dat de marktwaarde van de verstrekte leningen € 7,0 miljoen bedraagt en heeft een voorziening gevormd voor het verschil tussen de omvang van de verstrekte leningen en de marktwaarde. Voor dit bedrag van € 7,0 miljoen is een oormerk opgenomen in de brede bestemmingsreserve.
- ▶ Op basis van de meerjarenraming van stichting DE-on wordt in de nabije toekomst (voor de jaren vanaf 2026) een beperkt oplopend (positief) resultaat verwacht. Gezien deze resultaten nog onzeker zijn, heeft de provincie in de waardering van de aan DE-on verstrekte leningen ultimo 2024 hier geen rekening mee gehouden.
- ▶ De-on heeft op basis van het leningsbesluit d.d. 20 december 2022 de mogelijkheid in de toekomst nog voor in totaal € 4,9 miljoen aanvullende leningen aan te trekken bij de provincie.

Conclusie

Op basis van onze uitgevoerde controlewerkzaamheden concluderen wij dat de verstrekte leningen, inclusief de verantwoorde voorziening, aan Stichting DE-on ultimo 2024 juist zijn gewaardeerd in de jaarrekening. Wij kunnen ons vinden in de door het college gemaakte inschattingen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Waardering Flevokust Haven

Kernpunt

Flevokust Haven is in de jaarrekening 2024 in lijn met voorgaande jaren verantwoord als een investering in materiële vaste activa met economisch nut. In overeenstemming met het BBV (artikel 65 lid 1) heeft het college getoetst of de marktwaarde van Flevokust Haven lager is dan de boekwaarde. Ten behoeve van bepaling van de marktwaarde heeft het college een externe specialist (taxateur) ingeschakeld.

In de jaarrekening is een voorziening opgenomen voor het verschil tussen de vervaardigingsprijs minus cumulatieve afschrijvingen (€ 14,1 miljoen) en de inschatting van de marktwaarde (€ 9,1 miljoen). Ultimo 2024 is dan ook een voorziening opgenomen voor de lagere marktwaarde van Flevokust Haven van € 5,0 miljoen (2023: € 5,3 miljoen).

Onze aanpak

Wij hebben de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen dat Flevokust Haven juist is gewaardeerd in de jaarrekening 2024:

- ▶ Inwinnen van inlichtingen bij verantwoordelijk medewerkers.
- ▶ Inspectie van het taxatierapport van Flevokust Haven.
- ▶ Beoordeling van de aanvaardbaarheid van de aannames, inschattingen en parameters die ten grondslag liggen aan de taxatiewaarde.
- ▶ Beoordeling van competenties, capaciteiten en objectiviteit van de door het college ingeschakelde taxateur.
- ▶ Controle van de in de jaarrekening opgenomen voorziening op basis van het onderliggende taxatierapport.

Belangrijkste observaties

- ▶ Het college van Gedeputeerde Staten heeft de marktwaarde van Flevokust Haven ultimo 2024 ingeschat op € 9,1 miljoen (2023: € 9,3 miljoen). Voor deze inschatting is gebruik gemaakt van een taxatierapport door een externe taxateur met peildatum 31 december 2024.
- ▶ De marktwaarde van Flevokust Haven in 2024 is daarmee afgenomen met € 0,2 miljoen ten opzichte van ultimo 2023. Omdat in 2024 ook reguliere afschrijvingen op Flevokust Haven hebben plaatsgevonden, is ultimo 2024 per saldo een bedrag van € 0,3 miljoen vrijgevallen uit de in eerdere jaren opgenomen voorziening inzake de lagere marktwaarde van Flevokust Haven.
- ▶ Het materieel vast actief Flevokust Haven wordt in lijn met het BBV en de financiële verordening lineair afgeschreven in 40 jaar.
- ▶ Wij kunnen instemmen met de inschattingen, aannames en parameters die ten grondslag liggen aan de ingeschatte marktwaarde van Flevokust Haven.

Conclusie

Op basis van de door ons verrichte controlewerkzaamheden concluderen wij dat Flevokust Haven in de jaarrekening 2024 juist is gewaardeerd.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Juiste en volledige toerekening van de lasten uit projectsubsidies aan het boekjaar

Kernpunt

Subsidielasten uit hoofde van verstrekte meerjarige projectsubsidies groter dan het door PS vastgestelde drempelbedrag dienen met ingang van boekjaar 2021 naar rato van de begrote voortgang van het project van de subsidieontvanger als last aan het boekjaar te worden toegerekend. Dit subsidiestelsel draagt bij aan een betere vergelijkbaarheid van lastneming uit hoofde van meerjarige projectsubsidies tussen de provincies. Het stelsel vereist dat de organisatie als onderdeel van het reguliere subsidieproces de voortgang van deze meerjarige projectsubsidies tussentijds monitort. Indien uit tussentijdse monitoring van het subsidieproject blijkt dat de werkelijke voortgang significant afwijkt van de begrote voortgang, dient hiervoor een correctie in de lastneming plaats te vinden alsook een aangepaste toekenningsbeschikking opgemaakt te worden.

Onze aanpak

Wij hebben de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen of de subsidielasten en verplichtingen over 2024 juist zijn verantwoord:

- ▶ Vaststellen of het door de Provincie Flevoland gehanteerde stelsel voor verantwoording van de verstrekte subsidies in overeenstemming is met het BBV en het door PS vastgestelde grensbedrag zoals opgenomen in de financiële verordening.
- ▶ Inwinnen van inlichtingen bij de verantwoordelijk medewerkers.
- ▶ Kennisnemen van het intern opgestelde memo waarin is vastgelegd wanneer er sprake is van een significante afwijking van de gerealiseerde last door de subsidienemer ten opzichte van de beschikte last.
- ▶ Cijferanalyses op de subsidielasten en -verplichtingen.
- ▶ Detailcontroles op de verantwoorde subsidielasten en het nog te betalen deel om vast te stellen of deze zijn verstrekt en in overeenstemming met de grondslagen voor lastneming van subsidies van de Provincie Flevoland op de juiste wijze zijn toegerekend aan het boekjaar 2024.

Belangrijkste observaties

- ▶ De subsidielasten zijn in de definitieve jaarrekening in overeenstemming met het BBV en de financiële verordening van de provincie verantwoord.
- ▶ Wij hebben vastgesteld dat de provincie op consistente wijze bij significante afwijkingen van de realisatie van een project, de lastneming heeft gecorrigeerd.
- ▶ Wij hebben vastgesteld dat er momenteel geen centrale registratie van projectsubsidies wordt bijgehouden, wat het risico met zich meebrengt op een onvoldoende inzicht in deze subsidies en de bijbehorende (interne) controles op de correcte verantwoording van de lastnemingen. Om dit risico te mitigeren, bevelen wij aan om een gestructureerde en afzonderlijke administratie voor projectsubsidies op te zetten, die periodiek wordt bijgewerkt. Wij adviseren de provincie de mogelijkheid te onderzoeken of de registratie binnen de subsidieapplicatie kan worden ingeregeld.
- ▶ Meerjarige projectsubsidies worden op basis van het door het PS vastgestelde drempelbedrag van € 25.000 op basis van het toerekening beginsel als last aan het boekjaar toegerekend. Door het relatief lage gehanteerde drempelbedrag, is de administratieve last voor uw organisatie hoog. Het is toegestaan om als provincie (een grensbedrag van maximaal 0,25% van de totale lasten incl. dotaties aan de reserves (op begrotingsbasis) te hanteren voor het ramen en verantwoorden van subsidies ofwel dat voor kleinere subsidies onder deze grens subsidies als last in het jaar van het afgeven van de beschikking worden genomen. Dit grensbedrag dient in de financiële verordening te worden opgenomen en te worden vastgesteld door PS. In het kader van de actualisatie van de financiële verordening geven we u dan ook in overweging dit percentage te heroverwegen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Juiste en volledige toerekening van de lasten uit projectsubsidies aan het boekjaar

Conclusie

Op basis van de door ons verrichte controlewerkzaamheden concluderen wij dat de subsidielasten over 2024 in de definitieve jaarrekening juist zijn verantwoord.

Concept

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Speerpunten van Provinciale Staten

Provinciale Staten heeft de mogelijkheid ons aandachtspunten mee te geven in het kader van onze controle. Aan de specifieke onderwerpen die de Staten ons meegeven besteden wij in onze controle en rapportering meer aandacht dan noodzakelijk zou zijn voor onze reguliere jaarrekeningcontrole. Dit doen wij door het houden van interviews en het beoordelen van specifieke informatie. Uitgangspunt daarbij is een beoordeling op hoofdlijnen, zodat Provinciale Staten vanuit haar controlerende taak kan bepalen of nader onderzoek naar deze onderwerpen gewenst is.

Via de Commissie Planning & Control heeft u ons voor de jaarrekening 2024 de volgende specifieke speerpunten meegegeven:

- ▶ in 2025 wordt een nieuwe kadernota Verbonden partijen vastgesteld. Vooruitlopend hierop blijft de wijze waarop de provincie het toezicht op verbonden partijen heeft ingericht een belangrijk attentiepunt, ook omdat de provincie jaarlijks aanzienlijke bijdragen aan verbonden partijen. Ons is gevraagd, in het kader van de nieuwe kadernota, de opzet en het bestaan van het proces van toezicht op en de verantwoording over verbonden partijen en de getroffen beheersmaatregelen te beoordelen.
- ▶ in 2025 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Ons is gevraagd een beoordeling op de (concept) nota uit te voeren alvorens deze ter behandeling in Provinciale Staten wordt aangeboden.

Aandachtspunten met betrekking tot de governance rond verbonden partijen

Wij hebben tweemaal een vergadering van de Commissie Planning & Control bijgewoond op 5 maart en 9 april jongstleden waarin de nieuwe nota verbonden partijen in concept is besproken. Wij hebben in deze vergaderingen onze input gedeeld met de Commissie. De Commissie heeft deze input meegenomen in de verdere communicatie en advies richting Provinciale Staten.

Beoordeling van de (concept) nota reserves en voorzieningen

In een ambtelijk overleg op 19 maart jongstleden zijn wij door de provincie Flevoland meegenomen in het proces tot het komen van een nieuwe nota reserves en voorzieningen. De provincie wil de standen van reserves en voorzieningen in de nota laten aansluiten op de definitieve jaarrekening 2024. Tezijner tijd zullen wij meelesen in het concept wat zal worden voorgelegd aan de Commissie Planning & Control zodat wij in de Commissie onze input kunnen delen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Uw jaarverslag en onze observaties

Informatiewaarde

Uw jaarverslag bestaat uit de programma-verantwoording, de paragrafen en overige informatie. De informatiewaarde en leesbaarheid van uw jaarverslag is goed.

In overeenstemming met de omvang en complexiteit van de provincie bevat het jaarverslag een evenwichtige en uitvoerige analyse van de financiële situatie op de verslagdatum, ontwikkelingen tijdens het boekjaar en inkomsten, alsmede een beschrijving van de risico's en onzekerheden. Daarnaast is in het jaarverslag de verwachte gang van zaken opgenomen.

Kwaliteit paragrafen

Uw jaarverslag bevat alle paragrafen die op basis van het BBV verplicht zijn gesteld. De opgenomen paragrafen voldoen aan de vereisten op basis van het BBV en bieden veel informatie. De informatie is gestructureerd en overzichtelijk opgenomen in het jaarverslag. Wij beoordelen de kwaliteit van uw paragrafen als goed.

Jaarverslag voldoet aan het BBV

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is vereist.

Jaarrekening en jaarverslag zijn verenigbaar

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat op basis van de verkregen kennis bij de jaarrekeningcontrole.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Onze visie op uw interne beheersing

Wij hebben inzicht verkregen in de opzet van de interne beheersomgeving, voor zover relevant voor onze opdracht. Wij hebben in het kader hiervan een nadruk gelegd op de rol van informatietechnologie (IT) en het gebruik ervan door uw organisatie. Het gebruik van IT is van invloed op de manier waarop de informatie die relevant is voor de jaarrekening wordt ingevoerd, verwerkt, onderhouden en gerapporteerd.

Wij hebben dit inzicht gebruikt voor het uitvoeren van een effectieve controle, met de nadruk op de wijze waarop het gebruik van IT door de organisatie van invloed is op onze algemene auditstrategie, risicobeoordelingen en de opzet van onze controlewerkzaamheden.

Wij hebben een volledig gegevensgerichte controleaanpak toegepast. Vanwege de scherpe vereisten is bij veel van onze controlecliënten sprake van bevindingen in de opzet, bestaan en/of werking van de IT-beheersomgeving. Wij hanteren daarmee in veel gevallen een volledig gegevensgerichte controleaanpak en steunen daarbij niet op de interne IT-beheersomgeving. Dit betekent dat wij de werking van de (belangrijkste) interne beheersmaatregelen niet hebben getoetst. In onze boardletter 2024, uitgebracht in december 2024, hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen van onze tussentijdse controle 2024 opgenomen. Over het algemeen constateren wij dat provincie Flevoland onze aanbevelingen en bevindingen voortvarend oppakt.

De directie en het college spreken de ambitie uit om zich door te blijven ontwikkelen ten aanzien van een effectieve IT-beheersomgeving.

Ons beeld van de IT omgeving

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Onze controle hebben wij niet primair gericht op het afgeven van een oordeel op de continuïteit en de betrouwbaarheid van uw geautomatiseerde dataverwerking (of onderdelen daarvan). Wij zijn ook niet geïnstrueerd door het management om hiernaar te kijken. De jaarrekeningcontrolewerkzaamheden hebben ten aanzien van de systemen binnen de reikwijdte van onze controle geen tekortkomingen geïdentificeerd ten aanzien van de continuïteit en de betrouwbaarheid van uw geautomatiseerde gegevensverwerking, uitgezonderd de bevindingen zoals opgenomen in onze boardletter van december 2024.

INHOUD

- Aanbiedingsbrief
- Managementsamenvatting
- Kernpunten uit de controle
- Uw jaarverslag
- Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Bijlagen

Fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

Frauderisico's en bevindingen

Voor een beschrijving van de door ons geïdentificeerde frauderisico's, de in respons daarop uitgevoerde werkzaamheden en onze bevindingen verwijzen wij naar de sectie Onze kernpunten uit de controle. Het door ons geïdentificeerde frauderisico betreft mogelijke on eigenlijke beïnvloeding van het jaarrekeningresultaat door het college van Gedeputeerde Staten, zoals beschreven op pagina 11 van dit verslag.

Signalen en aanwijzingen

De volgende signalen voor fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving zijn ons bekend geworden en achten wij relevant om (nogmaals) met u te delen, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden:

Datalekken/inbreuken op persoonsgegevens Uit het Register datalekken Provincie Flevoland en op basis van gesprekken met de Functionaris Gegevensbescherming blijkt dat er in 2024 vijf datalekken hebben plaatsgevonden. Ook hebben er in 2025 (tot medio april 2025) drie datalekken voorgedaan. Één van deze datalekken (voorgedaan in april 2025)	is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Wij hebben begrepen dat de Autoriteit Persoonsgegevens hier geen gevolgen aan heeft verbonden. De overige datalekken zijn, gegeven de beperkte impact, niet door de provincie gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Wij achten dit aanvaardbaar, gezien de gevolgen van deze incidenten als minimaal zijn beoordeeld.
--	--

Frauderisicobeheersing

Wij hebben vastgesteld dat de provincie Flevoland een frauderisicoanalyse heeft uitgevoerd. Uit de door de provincie opgestelde frauderisicoanalyse blijkt dat voor de geïdentificeerde frauderisico's beheersmaatregelen zijn getroffen en dat het resterende netto-risico wordt ingeschat op laag. Wij hebben de opzet en het bestaan van de gedefinieerde beheersmaatregelen niet getoetst. Wij hebben vastgesteld dat de verbijzonderde interne controle in 2024 een toetsing heeft uitgevoerd op een aantal van de geïdentificeerde frauderisico's en de daarvoor ingerichte beheersmaatregelen. Op basis van deze werkzaamheden zijn geen significante bevindingen of tekortkomingen in de interne beheersing vastgesteld. Voorts hebben we vernomen dat in 2025 verdere werkzaamheden door de verbijzonderde interne controle worden uitgevoerd, waarbij de overige geïdentificeerde risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen worden getoetst.

Voor een beschrijving van de verantwoordelijkheden van het college van Gedeputeerde Staten, Provinciale Staten en van de accountant ten aanzien van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving verwijzen wij naar bijlage Verplichte communicatie.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Afweging of de financiële positie voldoende is om de provincie in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de provincie in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De jaarrekening is door het college opgesteld uitgaande van continuïteit, gebaseerd op het oordeel van het college dat de provincie haar activiteiten in de voorzienbare toekomst zal voortzetten en aan haar verplichtingen kan blijven voldoen.

Als accountant moeten wij vaststellen dat de door het college gehanteerde veronderstellingen inzake de afweging dat de provincie in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder aanvaardbaar is. Tevens moeten wij op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de provincie haar financiële risico's kan opvangen.

Als uitgangspunt van onze oordeelsvorming hebben wij van het college de onderbouwing opgevraagd van haar beoordeling, inclusief een afweging over het al dan niet aanwezig zijn van een situatie van

materiële onzekerheid (management assessment). In deze beoordeling zijn onder meer de volgende elementen betrokken:

- ▶ Het beschikbare vermogen in relatie tot het benodigde weerstandsvermogen.
- ▶ De programmabegroting 2025 inclusief meerjarenraming 2026-2028.

De beoordeling (van het college) is gebaseerd op uitgangspunten en verwachtingen of aannames over toekomstige ontwikkelingen. Alhoewel de verslaggevingsregels geen harde afgrenzing bevatten van de in ogenschouw te nemen periode hanteren we als minimaal te beoordelen periode een jaar na het opmaken van de jaarrekening, welke meestal samenvalt met de datum van onze controleverklaring.

Op basis van onze werkzaamheden en de verkregen informatie concluderen wij, als accountant, dat:

- ▶ het college de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie adequaat heeft onderbouwd;
- ▶ de afweging van het college dat de provincie in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder aanvaardbaar is en geen sprake is van materiële onzekerheid.

Onze beoordelingsperiode betreft een periode van minimaal twaalf maanden vanaf de datum van de controleverklaring.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Uw jaarverslag

Interne beheersing

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Controleverklaring

Conform de Nederlandse controlestandaard 700 rapporteren wij in onze controleverklaring over de onderkende risico's voor continuïteit en fraude en hoe wij daaraan in de controle opvolging hebben gegeven. Concreet betekent dit dat in de controleverklaring twee secties zijn toegevoegd, namelijk "Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling" en "Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's".

Gezien het belang van deze onderwerpen hebben wij van het college een frauderisicoanalyse gekregen. Tevens hebben wij ter onderbouwing van de continuïteit een analyse ontvangen inzake de afweging of risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel zijn op te vangen.

Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

In deze sectie hebben wij toegelicht of wij wel of niet feiten en omstandigheden hebben onderkend die aanleiding geven te veronderstellen dat er een risico is dat risico's niet vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel zijn op te vangen. Aanvullend hebben wij beschreven welke werkzaamheden wij hebben verricht met betrekking tot uw conclusie dat de continuïteitsveronderstelling kan worden gehanteerd.

Onderdeel van onze werkzaamheden is geweest het beoordelen van uw toelichting van de onzekerheden, de feiten en omstandigheden en de maatregelen die getroffen zijn om eventuele risico's die niet vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel zijn op te vangen te mitigeren.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Op basis van onze risicoanalyse en de frauderisicoanalyse zoals ontvangen van het management hebben wij het volgende frauderisico opgenomen:

- ▶ Oneigenlijke beïnvloeding van het jaarrekeningresultaat door het college van Gedeputeerde Staten (verondersteld frauderisico op basis van de Nederlandse controlestandaarden)

Gezien het belang van deze risico's hebben wij u gevraagd een adequate toelichting op te nemen hoe u deze risico's beheerst en wat de mogelijke impact van deze risico's is op onder de meer de realisatie van uw doelstellingen, het naleven van wet- en regelgeving en de financiële positie van uw organisatie.

Ons uitgangspunt is geweest dat de mate van detail en omvang van de beschrijving van de onderkende risico's en werkzaamheden evenredig is met het belang van deze risico's en de mate waarin daaraan door ons aandacht is besteed in de controle.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlagen

Concept

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Controleverschillen

Materialiteit

Onze controle is gericht op het ontdekken van materiële fouten in de financiële verantwoording. Via de controleverklaring geven we aan dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft, hetgeen inhoudt dat wij een redelijke mate van zekerheid hebben dat de jaarrekening geen materiële fouten bevat.

Wij hebben een materialiteit gehanteerd van (afgerond) € 3,0 miljoen. Dit bedrag is gebaseerd op 1% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves (€ 306,0 miljoen). Wij hebben 1% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves als grondslag genomen, omdat op grond van artikel 2 lid 1 van het Besluit accountantscontrole

decentrale overheden (BADO) de goedkeuringstolerantie voor de oordeelsvorming over de jaarrekening gesteld dient te worden op 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

Tijdens onze controle hebben wij verschillen tussen bedragen, classificaties, presentatie en toelichtingen vastgesteld. Dit kan betrekking hebben op:

- ▶ de waardering of presentatie van posten van de jaarrekening;
- ▶ zoals ze naar onze mening moeten worden gewaardeerd of gepresenteerd in overeenstemming met Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Gecorrigeerde controleverschillen

Beschrijving van het controleverschil	Bedrag (impact op resultaat voor mutaties reserves)	Effect van deze bevinding op de evaluatie van de interne beheersomgeving	Referentie in dit verslag
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Controleverschillen

Ongecorrigeerde controleverschillen

Wij hebben de ongecorrigeerde controleverschillen met het college van Gedeputeerde Staten besproken. Wij zijn van mening dat alle verschillen door het college zouden moeten worden aangepast. Wij kunnen ons echter vinden in het standpunt van het college om deze niet aan te passen, gezien deze bedragen niet van materieel belang zijn voor het getrouwe beeld van de jaarrekening.

De overwogen kwalitatieve factoren zijn:

- ▶ het effect op de resultaatsontwikkeling;
- ▶ het effect op de balansposten;
- ▶ het eigen vermogen.

Beschrijving van het controleverschil	Bedrag	Effect van deze bevinding op de evaluatie van de interne beheersomgeving	Referentie in dit verslag
Volgt in definitieve verslag	-	N.v.t.	N.v.t.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Wij zijn onafhankelijk

Hierbij brengen wij u schriftelijk verslag uit betreffende onze jaarlijkse communicatie over onafhankelijkheid in overeenstemming met het beleid van provincie Flevoland inzake de onafhankelijkheid van de accountant, de vereisten van toepasselijke wet- en regelgeving en professionele standaarden. Deze rapportage heeft betrekking op EY Accountants B.V. en haar netwerkfirma's in Nederland en waar van toepassing, de EY-lidfirma's in andere landen (gezamenlijk: EY of wij).

Langdurige betrokkenheid

Leon de Vries treedt op als de externe accountant van Provincie Flevoland met ingang van het jaar 2021. Aangezien de externe accountant op grond van de Nederlandse wet- en regelgeving inzake onafhankelijkheid na zeven jaar moet rouleren, mag Leon de Vries nog gedurende drie jaar als externe accountant optreden.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de overige accountants die betrokken zijn bij de controle van Provincie Flevoland, de duur van hun betrokkenheid en het laatste jaar waarin zij bij de controle betrokken kunnen zijn.

Accountants	Eerste jaar betrokken	Aantal jaren betrokken	Jaar dat rotatie verplicht is
L.M. de Vries MSc EMA RA	2021	4	2028
R.A. Been MSc EMA RA	2024	1	2031
B.F. Buigel MSc EMA RA	2023	2	2030
J.I.R. Nelissen MSc RE	2024	1	2031

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Wij zijn onafhankelijk

Andere onafhankelijkheidskwesties

Andere onafhankelijkheidskwesties kunnen bestaan uit:

- ▶ Financiële relaties
- ▶ Zakelijke relaties
- ▶ Werkrelaties
- ▶ Andere persoonlijke relaties
- ▶ Geschenken en gastvrijheid
- ▶ Juridische procedures

We zijn niet op de hoogte van dergelijke onafhankelijkheidskwesties tijdens de audit- en engagementperiode die redelijkerwijs van invloed kunnen zijn op de onafhankelijkheid van EY.

Gebruik van niet-EY-accountants en externe specialisten

Wij hebben bij de uitvoering van onze controle geen gebruik gemaakt van niet-EY-accountants of externe specialisten.

Onafhankelijkheidsverklaring

Wij bevestigen u dat L.M. (Leon) de Vries, in zijn functie als externe accountant, EY Accountants B.V., haar netwerkfirma's en haar partners, (senior) managers en overige teamleden, die de wettelijke controle uitvoeren, onafhankelijk zijn van provincie Flevoland.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verbonden partijen

Ten aanzien van de verbonden partijen van provincie Flevoland hebben wij vastgesteld dat:

- ▶ de (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en de paragraaf Verbonden partijen;
- ▶ geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen die indicaties geven voor fraude;
- ▶ geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Naleving notitie verbonden partijen commissie BBV

In oktober 2016 heeft de commissie BBV haar notitie inzake verbonden partijen herzien. In deze notitie gaat de commissie BBV onder meer in op de definitie van verbonden partijen, de begrotings- en verslaggevingsvoorschriften voor verbonden partijen, rechtmatigheid en bestuur en toezicht.

Op grond van deze verslaggevingsvoorschriften dient in de paragraaf Verbonden partijen onder meer de (verwachte) omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar te worden opgenomen, alsmede de (verwachte) omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar.

In de paragraaf Verbonden partijen in de jaarrekening 2024 heeft provincie Flevoland hiervoor – in lijn met de notitie verbonden partijen – in een aantal gevallen een schatting of de concept jaarcijfers 2024 aangehouden, omdat de jaarcijfers 2024 van de verbonden partijen veelal nog niet (definitief) beschikbaar zijn. Deze schatting is door provincie Flevoland toereikend toegelicht in de paragraaf verbonden partijen. Wij kunnen ons hierin vinden.

In 2025 wordt naar verwachting een nieuwe kadernota verbonden partijen vastgesteld, zie ook onze nadere toelichting in de paragraaf Kernpunten uit de controle 'Speerpunten van Provinciale Staten'.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen, die informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2024 is gevoerd.

Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de ontwikkeling van de resterend beschikbare weerstandscapaciteit over de afgelopen jaren:

Weerstandsvermogen (bedragen x € miljoen)	Jaarverslag 2024	Jaarverslag 2023	Jaarverslag 2022	Jaarverslag 2021
Beschikbare capaciteit (A)	24,6	18,8	19,9	15,3
Benodigde capaciteit (B)	12,9	12,9	13,9	9,9
Ratio weerstandsvermogen	1,9	1,5	1,4	1,5
Weerstandsvermogen (A-B)	11,7	5,9	6,1	5,4

De ratio tussen de beschikbaar en benodigde weerstandscapaciteit bedraagt ultimo 2024 1,9 (2023: 1,5). Hiermee kwalificeert de ratio (op basis van de interne Nota risico en weerstandsvermogen) als ruim voldoende (vorig jaar: ruim voldoende). De toename van de benodigde en beschikbare capaciteit is toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Communicatie met het directieteam, college van Gedeputeerde Staten en de Integrale Statencommissie

Gedurende het jaar hebben wij de volgende besprekingen gehad met (een afvaardiging van) het directieteam (DT), GS en de Integrale Statencommissie:

- ▶ 13 november 2024 (DT): tijdens deze bespreking is het controleplan, managementletter en boardletter doorgenomen.
- ▶ 25 november 2024 (portefeuillehouder financiën): tijdens deze bespreking is het controleplan, managementletter en boardletter doorgenomen.
- ▶ 12 december 2024 (commissie P&C) : tijdens deze bespreking is het controleplan en de boardletter doorgenomen. Tevens zijn hier vanuit de commissie P&C speerpunten benoemd waar wij in het kader van onze controle specifiek aandacht aan hebben besteed.
- ▶ 5 februari 2025 (Statencommissie Economie, Mobiliteit en Samenleving (EMS)): tijdens deze bespreking is de boardletter en het controleplan doorgenomen.
- ▶ 1 mei 2025 (DT/portefeuillehouder financiën): tijdens deze bespreking is het accountantsverslag doorgenomen.
- ▶ Mei/juni 2025 (Integrale Statencommissie): tijdens deze bespreking nemen wij het accountantsverslag met u door.

Naast deze contactmomenten hebben wij gedurende het gehele controleproces (augustus 2024 tot en met april 2025) intensief contact gehad met de ambtelijke organisatie van provincie Flevoland.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

Onderwerp	Onze opmerkingen
Verklaring van onafhankelijkheid	Zie bijlage Onafhankelijkheid
Belangrijkste bij de controle betrokken controle partners	Zie bijlage Onafhankelijkheid
Gebruikmaken andere accountants en/of externe deskundigen	Zie bijlage Onafhankelijkheid
Communicatie	Zie bijlage Communicatie
Controleaanpak, timing van de controle, geïdentificeerde risico's en eventuele wijzigingen hierin	Onze controleaanpak, timing van de controle en geïdentificeerde risico's zijn consistent met hetgeen in het controleplan (d.d. 05 maart 2025) is gecommuniceerd
Controleaanpak balans- en exploitatieposten	We hebben conform voorgaand jaar een gegevensgerichte aanpak gehanteerd voor alle balans en exploitatieposten
Materialiteit	Zie bijlage Controleverschillen
Toelichting en documentatie	Door het management zijn ons alle vereiste toelichtingen en documenten verstrekt
Relevante zaken voor onze beoordeling van afweging van het College van Gedeputeerde Staten of de provincie de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op kan vangen	Wij hebben geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die mogelijk aanzienlijke twijfel doen rijzen over de continuïteit van provincie Flevoland. Wij verwijzen naar de paragraaf Continuïteit en de bijlage Weerstandsvermogen en risicobeheersing voor een nadere toelichting.
Eventuele significante tekortkomingen in het interne financiële controlesysteem	Wij hebben geen significante tekortkomingen in het interne financiële controlesysteem geconstateerd.
Niet-naleving of vermoedelijke niet-naleving van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen	Wij hebben geen niet-naleving van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen geconstateerd, anders dan reeds in dit verslag toegelicht als zijnde financiële rechtmatigheidsfouten).

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

Onderwerp	Onze opmerkingen
Significante kwesties, zoals besproken met het management, met betrekking tot onze benoeming of continuering	Niet van toepassing
Significante moeilijkheden die tijdens de wettelijke controle zijn ondervonden, significante kwesties die voortvloeien uit de wettelijke controle en die zijn besproken, of waarover is gecorrespondeerd, met het management; en andere kwesties die voortvloeien uit de wettelijke controle en die, naar het professionele oordeel van de auditor, van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslagleggingsproces	Niet van toepassing
Significante problemen in de omgang met het management tijdens de controle	Niet van toepassing
Significante verslaggevingsrichtlijnen, inclusief kwalitatieve aspecten en onze beoordeling van toelichtingen door het management	Naar onze mening zijn de verslaggevingsrichtlijnen acceptabel en consistent toegepast. Tevens zijn de transacties in de juiste periode verantwoord en op juiste wijze toegelicht
Zijn materiële alternatieven voor in verslaggevingsrichtlijnen besproken met het management	Niet van toepassing
Significante schattingen, inclusief onze conclusie over de redelijkheid	Wij hebben geen bevindingen te rapporteren
Significante ongebruikelijke transacties	Op basis van onze controle hebben wij geen significante ongebruikelijke transacties geïdentificeerd, welke zich buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van provincie Flevoland bevinden
Complexe zaken waarvoor consultatie buiten het controleteam nodig is	Niet van toepassing

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

Onderwerp	Onze opmerkingen
Gecorrigeerde onjuistheden/afwijkingen met betrekking tot rekeningen en openbaarmakingen	Zie bijlage Controleverschillen
Niet-gecorrigeerde onjuistheden/afwijkingen met betrekking tot rekeningen en openbaarmakingen die door het management als immaterieel worden beschouwd	Zie bijlage Controleverschillen
Fraude en niet-naleven van de wet- en regelgeving	Zie paragraaf Fraude
Voorafgaande goedkeuring van diensten door de auditcommissie	Niet van toepassing, geen aanvullende dienstverlening
Overige belangrijke observaties	Niet van toepassing
Schriftelijke bevestiging van het College van Gedeputeerde Staten	Wij hebben het college van Gedeputeerde Staten gevraagd om een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening (letter of representation). Er zijn geen aanvullingen opgenomen ten opzichte van de standaardtekst.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

De verantwoordelijkheden van de accountant

Verantwoordelijkheden ten aanzien van de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2024 van provincie Flevoland gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het college van Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met de van toepassing zijnde grondslagen van financiële verslaggeving, zijnde het BBV. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring over de jaarrekening te verstrekken.

Onze controle is verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het ‘Controleprotocol 2024 en volgende jaren’ dat is vastgesteld door Provinciale Staten op 28 februari 2024 en de Regeling Wet normering topinkomens (WNT) 2024.

De aard van onze opdracht is nader uiteengezet in ons controleplan (d.d. 05 maart 2025), de Overeenkomst Accountantsdiensten Provincie Flevoland d.d. 16 juni 2020 en onze opdrachtbevestiging (d.d. 10 april 2025). Het tijdsplan van onze werkzaamheden is opgenomen in ons controleplan (d.d. 05 maart 2025).

Provincie Flevoland heeft volledige medewerking verleend en heeft ons alle gevraagde toelichtingen en documenten verstrekt.

Verantwoordelijkheden ten aanzien van fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en het naleven van wet- en regelgeving (hierna onregelmatigheden) berust zowel bij Provinciale Staten als bij het college van Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland. Het is van belang dat het college van Gedeputeerde Staten, onder toezicht van Provinciale Staten, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude en onregelmatigheden.

Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten, fraude (Standaard 240) of non-compliance (Standaard 250) bevat. Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt. Zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden.

Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 en 250 vereiste werkzaamheden, zoals het identificeren van risico's, het uitvoeren van controlewerkzaamheden die inspelen op de onderkende risico's en het reageren op aanwijzingen van fraude. In onze controle voeren wij werkzaamheden uit gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, met inbegrip van het toetsen van journaalposten met een verhoogd risico, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024 voorgescreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw provincie samen met een aantal andere verplicht voorgescreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2025 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2024	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro	Toelichting fout/onzekerheid
BZK C130	Compensatie VS Woo	Geen	-	Niet van toepassing
OCW D13	Regionale culturele infrastructuur 'verbreding en vernieuwing'	Geen	-	Niet van toepassing
OCW D26	Specifieke Uitkering Stichting Erfgoedpark Batavialand	Geen	-	Niet van toepassing
OCW D28	Impuls jongeren en talent	Geen	-	Niet van toepassing
lenW E10	Regeling specifieke uitkering snelfietsroutes	Geen	-	Niet van toepassing
lenW E103	Tijdelijke stimuleringsregeling slim, veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027	Geen	-	Niet van toepassing
lenW E105	Regeling specifieke uitkering transitievergoeding regionale OV-concessies 2023	Geen	-	Niet van toepassing (1)
lenW E113	Tijdelijke regeling uitkering bodem 2024-2030	Geen	-	Niet van toepassing
lenW E20	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	Geen	-	Niet van toepassing
lenW E29	Incidentele specifieke uitkering Realisatie N307/Roggebotsluis in het kader van IJsseldelta fase 2	Geen	-	Niet van toepassing
lenW E53	Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord	Geen	-	Niet van toepassing
lenW E56	Tijdelijke stimuleringsregeling doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2021	Geen	-	Niet van toepassing

(1): In analogie met voorgaand jaar (en in overeenstemming met de 'SiSa Invalwijzer 2022' d.d. 13 januari 2023) heeft de provincie Flevoland de indicatoren E105/04, E105/05, E105/06, E105/08, E105/09, E105/10 en E105/11 in de SiSa-bijlage om concurrentiegevoelige redenen met nihil ingevuld. De provincie dient de gegevens per concessie in overeenstemming met de in de invalwijzer opgenomen procedure separaat aan te leveren bij het CBS en lenW.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: SiSa-bijlage

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2024	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro	Toelichting fout/onzekerheid
lenW E57	Tijdelijke regeling specifieke uitkering Zero Emissiebusen 2022-2024	Geen	-	Niet van toepassing
lenW E83	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	Geen	-	Niet van toepassing
lenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Geen	-	Niet van toepassing
lenW E92	Incidentele specifieke uitkering Geluidsisolatie Lelystad Airport	Geen	-	Niet van toepassing
lenW E97	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023	Geen	-	Niet van toepassing
EZ F12	Eenmalige specifieke uitkering voor de uitvoering van regionale MIT-regeling 2018-2023	Geen	-	Niet van toepassing
EZ F14	Regeling specifieke uitkering MIT 2021	Geen	-	Niet van toepassing
EZ F25	Regeling specifieke uitkering MIT 2022	Geen	-	Niet van toepassing
VRO J5	Regeling specifieke uitkering ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van woondeals derde tranche	Geen	-	Niet van toepassing
VRO J103	SPUK tweede tranche ondersteuning woondeals	Geen	-	Niet van toepassing
VRO J111	Digital Twin as a Service	Geen	-	Niet van toepassing
VRO J117	Specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Geen	-	Niet van toepassing
VRO J118	Regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma verduurzaming kleine en micro mkb-ondernemingen en bedrijventerreinen aan provincies	Geen	-	Niet van toepassing
VRO J13	Regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed	Geen	-	Niet van toepassing
VRO J210	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw tweede tranche	Geen	-	Niet van toepassing

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: SiSa-bijlage

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2024	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro	Toelichting fout/onzekerheid
VRO J6	Flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche)	Geen	-	Niet van toepassing
VRO J81	Regeling specifieke uitkering ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van woondeals	Geen	-	Niet van toepassing
VRO J86	Specifieke uitkering ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed tweede tranche	Geen	-	Niet van toepassing
VRO J96B	Regio Deals vierde tranche - SiSa tussen medeoverheden	Geen	-	Niet van toepassing
KGG K7	Regeling specifieke uitkering provincie Flevoland sanering windpark Zeewolde	Geen	-	Niet van toepassing
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	Geen	-	Niet van toepassing
KGG K43	Naderingsdetectiesystemen voor bestaande windturbines op land	Geen	-	Niet van toepassing
LVVN L7	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	Geen	-	Niet van toepassing
LVVN L16	Programma Natuur	Geen	-	Niet van toepassing
LVVN L24	Regeling specifieke uitkering voorbereidingskosten landelijk gebied, versnellingsvoorstellen en PAS-melders	Geen	-	Niet van toepassing
LVVN L25	Regeling specifieke uitkering provinciale versnellingsvoorstellen transitie landelijk gebied	Geen	-	Niet van toepassing
LVVN L29	Regeling specifieke uitkering capaciteit natuurmonitoring	Geen	-	Niet van toepassing
LVVN L32	Regeling uitvoering aanpak piekbelasting	Geen	-	Niet van toepassing
LVVN L33	Regeling specifieke uitkering Programma Natuur 2e fase	Geen	-	Niet van toepassing
LVVN L34	Indirecte uitvoeringskosten Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied	Geen	-	Niet van toepassing

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Weerstandscapaciteit

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: SiSa-bijlage

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2024	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro	Toelichting fout/onzekerheid
LVVN L35	Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rpml)	Geen	-	Niet van toepassing
LVVN L37	Regeling Provinciale maatregelen PAS-melders 2024 (RPMP2024)	Geen	-	Niet van toepassing
AenM M29	Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door regionale openbare lichamen	Geen	-	Niet van toepassing

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:

Nog in te vullen
Nog in te vullen